

ni da vakakina ena noda bula vakawati, ena noda matavuvale, kei ira na noda itokani, kei ira na kainoda. Oqori na noda veiqaravi yadua vakatisaipeli dina i Jisu Karisito.

“Ena qai soqoni vata e matana na lewe ni veivanua kecega: ena qai tawasei ira rua ko koya, me vaka na ivakatawa ni sipi sa tawasei ira na sipi mai vei ira na me:

“Ia ena vakatikori ira na sipi ena ligana imatau, kei ira na me ena ligana imawi.

“Ena qai kaya na Tui vei ira ena ligana imatau, Ni lako mai koi kemuni sa vakalougatataki vei Tamaqu, mo ni rawata na matanitu sa vakarautaki me nomuni mai na ivakatekivu kei vuravura:

“Ni kau a viakana, ka ni a solia mai vei au na kakana: au a viagunu, ka ni a vagunuvi au: au a vulagi ka ni a kauti au ki vale:

“Luvaiwale, ka ni a vakasulumi au: au a tauvimate, ka ni a mai raici au: au a tiko ena valeniveivesu ka ni a lako mai vei au.

“Ena qai vosa vua ko ira na yalododonu ka kaya, Na Turaga, keimami a raici kemuni mada ninaica ni kemuni a viakana ka vakani kemuni? Se viagunu, ka vagunuvi kemuni?

“Se keimami a raici kemuni ninaica ni kemuni a vulagi, ka kauti kemuni ki vale? Se luvawale, ka vakasulumi kemuni?

“Se keimami a raici kemuni ninaica ni kemuni a tauvimate, se tiko e valeniveivesu, ka lako vei kemuni?

“Ena qai vosa na Tui ka kaya vei ira, au sa kaya vakaidina vei kemuni, Ni kemuni a cakava vua e dua sa lailai vei ira oqo, ni a cakava vei au.”⁹

Me da cakava vakakina sa noqu masu ena yacai Jisu Karisito, emeni. ■

IDUSIDUSI

1. Vunau kei na Veiyalayalati 18:10, 15; vakamatatataki.
2. Raica na Guide to the Scriptures, “Soul”; scriptures.lds.org.
3. Linda K. Burton, “Taumada na Vakararai, Qai Veiqaravi,” *Liaona*, Nove. 2012, 78.
4. Luke 10:37.
5. Alexander B. Morrison, “Nourish the Flock of Christ,” *Ensign*, Me 1992, 13.
6. Vunau kei na Veiyalayalati 1:23.
7. Maciu 4:19.
8. Opetai 1:21.
9. Maciu 25:32–40.

Mai vei Elder Larry S. Kacher
Ena Vitusagavulu

Kua ni Vakamamadataka na Veika Tabu

Ilovi ira mada na nomu digidigi ena nomu tarogi iko ena taro, “Era sa teivaki dei tu beka ena qele bulabula ni kosipeli i Jisu Karisito na noqu vakatulewa?”

Kemuni na taciqu kei na ganequ, na vakatulewa eda vakayacora ena bula oqo ena tara vakabibi na sala eda muria ena bula tawamudu. E tu na kaukauwa e laurai kei koya e sega era dau vakayararataka na noda digidigi. A vakamatatataki na tikina oqo ena rauta ni lima na yabaki sa oti ena dua na sala ka tarai au sara vakabibi.

Keimami a salavata tiko vakaveiwekani vakakina vakaveitokani ena ceva kei Oman. Keimami a nanuma me keimami vakacegu mada ena baravi ni matasawa tadrava na Wasa Idia. Ni oti vakalailai neimami yaco yani, na luvei keirau goneyalewa yabaki -16, o Nellie, a kerea sara ke rawa me lai qaqalo toka yani ena dua na vanua ka nanuma me veinukunuku. Niu raica yani na cacavukavuka ni kui ni wai, au kaya vua meu sa na liu, ena noqu nanuma de tu kina eso na kui veivakaleqai.

Ni oti vakalailai noqu veiqaloyaki toka, au a kacivi watiq, yani, ka

taroga seu se volekata tiko ga na veinukunuku. A nona isau ni taro mai, “O sa sivita sara tu yani.” Lailai sara noqu kila niu a sa tao tu ena dua na ua sodrosodro¹ kau a sa drelaki vakayawa sara yani kina i loma ni waitui.

Au a sega ni kila na ka meu cakava. Na ka duadua ga au rawa ni vakasamataka rawa sa ikoya meu vuki ka qalo lesu yani ki matasawa. Ka sai koya na ka cala duadua meu vakayacora. Au a sega ni qai cakava rawa tale e dua na ka. Sa dreti au tikoga yani vakayawa ki waitui na veimataqali idre kaukauwa. Na ka ga e ca vakalevu kina, ni o watiq, ena nona vakabauta noqu vakatulewa, a muri au tu yani.

Kemuni na taciqu kei na ganequ, au kila ni sa matata vakasigalevu sara tu ga me kilai eke niu na sega ni rawa ni drobula, vakakina ni, mai na noqu vakatulewa, au sa na vakavuna talega na mate nei watiq. Ni oti na sasaga vakadomobula kei na ka au vakatoka me dua na veitaratara vakalou, a tara

yani na yavai keirau na nuku e ra ka keirau a rawa ni taubale bula lesu yani vei ira na neirau itokani vakakina vei neirau goneyalewa.

E vuqa tu na kui ni ua ena bula vakavuravura oqo—so era vinaka ka so tale e sega. A vakavulica o Peresitedi Spencer W. Kimball ni ra tu na veidre kaukauwa ena noda bula yadudua me vaka na vei kui vuni ni waitui.² Era dina sara na idre oqo. E sega ni dodonu meda lecavi ira.

Meu tukuna mada vei kemuni e dua tale na kui, a kui vakalou, ka sa yaco me veivakalougatataki vakalevu ki na noqu bula. Au a saumaki mai ki na Lotu. Ni bera na noqu saumaki, a dau noqu lalawa tu ni bula sa ikoya meu si-ki (dauvakasisisi e dela ni wai), koya gona, au a toki yani kina ki Iurope ni oti noqu vuli torocake meu vakayacora na noqu gagadre. Ni oti e vica na vula ni kena vaka me dua na bula e sa taucoko, au vakila ni dodonu meu sa biubiu. Ena gauna oya au a sega ni kila se vu mai vei na ka au vakila oya, ia au a vakamuraia ga. Au a tini yani e Provo, Utah, kei na so na itokani vinaka, ka vakataki au era a lewe ni dua tani tale na vakabauta.

E Provo au sotavi ira ka duidui mai vei au na nodra ivakarau ni bula. Au a dreti voleka sara vei ira, dina niu sega niu kila na vuna. Taumada, au a vorata, ia au a vakila e dua na vakacegu kei na logaloga vinaka kau sega vakadua ni se bau vakila. Sa tekivu meu taleitaka e duatani tale na kui—na kena ka kauti au yani ki na kilai ni dua na Tamada Vakalomalagi kei na Luvena, o Jisu Karisito.

Au a papitaiso kei ira na noqu itokani ena 1972. Na kui vou kau mai digia meu muria yani oqo, na kosipeli i Jisu Karisito, a dusimaka na sala ka vakaibalebaleta na noqu bula. Ia, a sega ni yali na kena veibolebole. A vou kece vei au na ka. So na gauna a vaka meu yali ka veilecayaki. Era a vakavu lomatarotaro kei na bolebole o ira na itokani kei na matavuvale.

Sa dodonu meu na digidigi. Eso vei ira na nodra taro a vakavu lomalomaru kei na veilecayaki. A bibi sara na digidigi. Meu vuki evei baleta na kedra isau? E vuqa era a

via kuitaki au ena veika cala ni noqu bula—“na ua sodrosodro” ka nodra ile kaukauwa mera dreti au tani mai na kui ni vakacegu ka sa yaco me ivurevure totoka ni marau. Au a vulica matata kina na ivakavuvuli ni tiko na “veibasai ni ka kecega” vakakina na bibi ni noqu vakayacora saraga vakai au ka sega ni vakatautaka na noqu galala vei ira tale eso.³

Au a tarogi au, “Na cava meu vukitani kina mai na ka a sa kauta dina mai vakalevu vei au na vakacegu?” Me vaka a vakananuma vei Oliver Cowdery, na Turaga “A sega li ni vakaceguya kina na yalomu?”⁴ A vakatalega kina na ka a yaco vei au. O koya gona ya, au a vuki kina, ka yalataki au vakalevu sara, vua e dua na Tamada Vakalomalagi dauloloma, ki na ivolanikalou, vakakina o ira na itokani vakabauti.

Ia, e se levu tu ga na taro au sega ni sauma rawa. Ena rawa vakacava vei au meu walia na veilecayaki era vakatubura? Mai na noqu vakatara mera vakarusa na vakacegu kei na marau ka sa yaco mai ki na noqu bula, au digia meu biuti ira vakatiki-tiki toka mada, ka vakararavi kina gauna ni Turaga, ena vakavotuya kece na ka o Koya. Au kune vakacegu ena Nona vosa vua na Parofita o Josefa: “Raica dou sa gone lalai ga ka sega ni kila na ka kece, sa kilikili mo tubu cake ena loloma ka kila na ka dina.”⁵ Au digia meu kakua ni biuta na ka au kila me dina ena noqu muria e dua na kui tawamacala se vakatarotaro-taki—ka rawa me dua na “ua sodrosodro.” Me vaka a vakavuvulitaka o Peresitedi N. Eldon Tanner, au vulica

kina, “me vuku se vinaka vakacava soti na tamata me rawa ni ciqoma kila na veika rawarawa ni kosipeli . . . ka me ciqoma ena vakabauta na ka sa . . . dredre vua me kila.”⁶

E kena ibalebale oqo ni sega beka ni rawa na taro vakadodonu? Taroga na gonetaganega ka vakasaqara na vakarurugi ena dua na veikau tabu ena nona via kila se o cei vei ira na lotu me na curuma. Taura e ligamu na Vunau kei na Veiyalayalati, ka mo kila ni levu sara na ka sa mai vakaraitaki ena itukutuku veivakauqeti oqo sa isau ni dua na vakasaqarai ni dina ena yalo lokumi. Ka me vaka a qai mai raica yani o Josefa, “Ia kevaka se lailai na vuku vua e dua vei kemudou, me kerea vua na Kalou, [o Koya] sa solia vakalevu, . . . ka na solia ga vua.”⁷ Mai na tarogi ni taro yalodina kei na vakasaqarai ni kedra isau vakalou, eda vulica kina na “vunau ena vunau, kei na vosa ena vosa,”⁸ ena noda tubu ena kila ka kei na vuku.”

Na taro e sega ni o koya “E rawa beka na taro dina, ka vakadodonu?” ia, “Evei meu vuki kina ni yaco mai na vakatataro?” “Au na vuki beka meu tautauri matua kina veika au kila me dina, dina ga ni vica tale na taro ena tu vei au?” Au vakadinadinataka ni tiko e dua na ivurevure vakalou—O Koya ka kila tu na ka kece, na itinitini mai na ivakatekivu. Sa lewa na ka kece ka kila na ka kece.⁹ Na ivolanikalou e vakadinadinataka ni “sega ni tatakelokelo na nona sala se veigole-yaki, . . . ena sega ni veisautaka tale na nona vosa.”¹⁰

Ena noda bula vakatamata meda kua sara ni dau nanuma ni na tarai

keda duadua ga na noda digidigi. A qai gadi wale tikoga mai oqo, e vale e dua na cauravou. A vinaka sara tu na nona nanuma me baleti koya vakai-koya, ia au a vakila ni a sega ni tau-coko sara tiko na nona bulabula ena Lotu. A tukuna vei au ni a susu cake mai ena dua na matavuvale yavutaki-vakosipeli me yacova na nona sega ni dina vei tinana o tamana, ka vakavuna sara yani na nodrau veibiu ka vakavuna me ratou lomatarotarotaka kece na lotu na luvedrau ka ra mai lutu tani kece yani. A bibi sara vakalevu na yaloqu ena noqu a veivosaki kei koya na tama gone oqo, ratou sa mai vakaleqai tu oqo ena digidigi nei tamadratou, ka sa mai susugi ratou tiko yani na yalo vakamareqeti oqo ena taudaku ni veivakalougatataki ni kosipeli nei Jisu Karisito.

E dua tale na tagane au kila, e dua ka lewe ni Lotu yalodina ena dua na gauna, ka vakatatarotaka tu e so na ivunau. Mai na nona tarogi Tamada Vakalomalagi ena kena isau, a digia me vakararavi vakatabakidua ki na veidusimaki yavutaki vakavuravura. A vuki ki na sala cala na yalona ena nona vaqara na ka e vaka me ka dokai ni tamata. A rairai vakacaucautaki beka na nona qaciqacia, ia vakagauna ga, ia a yaco me muduki laivi mai na kakauwa vakalomalagi.¹¹ A sega mada ni kunea na dina, vakayalia na nona ivakadinadina ka kauta vata kei koya e levu sara na lewe ni matavuvale.

E rau a yaviti ena ua sodrosodro tawakune ka kauti ira e lewe vuqa sara vata kei rau.

Meu kaya mada, au nanumi LaRue kei Louise Miller, o rau na itubutubu nei watiq, dina ga ni sega soti ni levu na iyau vakavuravura erau taukena tu, rau a digia me rau vunautaka na ivunau savasava ni kosipeli vakalesui mai vei ira na luvedrau ka bulataka talega ena veisiga kece sara ni nodrau bula. Ena nodrau vakayacora oqo rau sa vakalougatataki ira kina na nodrau kawa, ena vua ni kosipeli kei na inui-nui ni bula tawamudu.

Erau tauyavutaka ena nodrau vale na ivakarau ka rokovi kina na matabete, ka kunei vakalevu kina na duavata kei na sautu, na vanua talega ka dusimaki ira kina na ivakavuvuli ni kosipeli. O Louise kei LaRue, ni rau tu vata tu, rau vakaraitaka na kena ibalebale me bulataki na bula vakarautaki me vaka na nei Jisu Karisito. Era raica rawa vakamatata na gone se evei vei ira na kui ni bula ena kauta mai na vakacegu kei na marau. Ka ra digidigi me vaka oya. Me vaka a vakavulica o Peresitedi Kimball, “Kevaka e rawa meda bulia . . . e dua na kui dei me goleva yani na noda veilalawa ni bula dodonu, eda na rawa ni kau vata yani kei ira na luveda veitalia ga na cagi veisaqasaqa ni dredre, yaluma [kei na] veivakatovolei.”¹²

E bibi beka na noda digidigi? Era dau tarai keda duadua beka ga? Eda sa tuva dei tu beka na sala meda muria ena kui ni kosipeli vakalesui mai?

Vagauna e dau vakarerei au kina na noqu vakasamataka. Vakacava beka ke ena siga oya ni vula o Sepiteba, ena neitou a vakacegu toka ena

baravi mai na Wasa Idia, meu a kaya kina vei noqu goneyalewa Nellie, “Io, gole ga yani. Qalo yani ki veinukunuku.” Se o koya talega me a muria na noqu ivakaraitaki ka qai sega ni rawa ni qalo lesu mai? Vakacava kevaka meu bulataka tu na noqu bula ena kila ni a vakavuna na noqu ivakaraitaki vua, na nona laudre ena dua na ua sodrosodro ka sega tale ni lesu mai?

E bibi beka na kui eda digia meda muria? E bibi beka na noda ivakaraitaki?

Sa vakalougatataki keda tu o Tamada Vakalomalagi ena veisolisoli talei ni Yalo Tabu me dusimaka na noda digidigi. Sa yalataka tu vei keda na veivakauqeti kei na ivakatakila kevaka eda bula kilikili kaya. Au sureti iko mo vakayagataka vinaka na isolisoli vakalou oqo ka ilovi ira nomu digidigi ena nomu tarogi iko ena taro, “Era sa teivaki dei tu beka ena qele bulabula ni kosipeli i Jisu Karisito na noqu vakatulewa?” Au sureti iko mo vakayacora na veisau kece e gadrevi, lailai se levu, me vakadeitaki kina na veivakalougatataki tawamudu ni ituvatuva nei Tamada Vakalomalagi baleti iko kei ira kece o lomana.

Au vakadinadinataka ni sa noda iVakabula ka Dauveivuetai o Jisu Karisito—Au vakadinadinataka ni veiyalayalati eda vakayacora vata kei Koya e vakalou ka tabu. Meda kakua ni dau vakawaletaka na veika tabu.¹³ Meda sa qai dina tikoga, sa noqu masu ena yaca i Jisu Karisito, emeni. ■

IDUSIDUSI

1. Ua sodrosodro: “na ua ka veicoqacoqa kei na duatale se so tale, ka vakavu leqa e wai” (Dictionary.com).
2. Raica na Spencer W. Kimball, “Ocean Currents and Family Influences,” *Ensign*, Nove. 1974, 110–13.
3. Raica na 2 Nifai 2:11, 16.
4. Vunau kei na Veiyalayalati 6:23.
5. Vunau kei na Veiyalayalati 50:40.
6. N. Eldon Tanner, ena Conference Report, Oct. 1968, 49.
7. Jemesa 1:5.
8. Vunau kei na Veiyalayalati 98:12.
9. Raica na Mosese 1:6.
10. Vunau kei na Veiyalayalati 3:2.
11. Raica na Vunau kei na Veiyalayalati 121:35–37.
12. Spencer W. Kimball, *Ensign*, Nove. 1974, 110.
13. Raica na Vunau kei na Veiyalayalati 6:12.